

BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgodą i pracą!

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 250.
Miesięcznie „ 85.
za roznośzenie
15 mk. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
Kwartalnie Mk. 330.
miesięcznie „ 110.
poza Łódź egz. 400.
w Ameryce 1/2 dolara
miesięcznie.

KALENDARZYKI:
Wtorek Honoraty P.
Środa Arkadiusza.
Czwartek Weroniki P.

REDAKCJA
w ŁODZI
Al. Keściuski Nr 41
TELEFON 28,

ROZWIŃ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Wtorek, dnia 11 stycznia 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska Jasna 10.
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada

KINO
CORSO
Zielona 2

DYAMENTY ŚMIERCI

Dramat sensacyjny
w 5 aktach na tle
ZBRODNI SEKTY
CHINSKIEJ. — —

Walka o Górny Śląsk.

BYTOM Związek górników i metalowców na G. Śląsku, postanowił głosować za Polską Hasło związku jest „Loos von Berlin“.

BYTOM W sferach polskich zapewniają iż Niemcy na ogólna liczbę 1150 lokomotyw na G. Śląsku wycofali 700 oraz kilkanaście tysięcy wagonów.

Odpowiednie dokumenty opublikuje w tych dniach komisariat polski, który też poczyni starania zwrotu nieprawnie zagarniętego tabo ru.

BYTOM. Na granicy Śląska przyłapano nowy olbrzymi transport wojenny, składający się z 3 wagonów amunicji i karabinów maszynowych wysłanych z Wrocławia.

Sa to przygotowania Niemców do plebisytu.

BERLIN 10. 1. (PAT) Kilku posłów do Sejmu pruskiego zgłosiło do rządu pruskiego interpelację w której podnoszą większą własności ziemskich na Górnym Śląsku zatrudnia przeważnie robotników polskich. W interpelacji podano między innymi' że ks. Hapfeld w lasach swoich zatrudnia tylko robotników Polaków (Hakatyzm w porę.)

BYTOM. 10-1 (PAT) Wysoki komisarz apostolski ks. prałat monsg. wydał następujące objaśnienie w sprawie swego dekretu. Brzmie ono w tłumaczeniu polskim jak następuje. Po ogłoszeniu dekretu dnia 21 grudnia 20 roku przedłożono nam następujące pytania. 1) czy wszyscy którzy mają prawo głosowania mogą ze spokojnym sumieniem poddać swój głos na ta lub owa stronę jak im się podoba odpowiadać „tak jak jasno wypowiedziane jest w przemowie poprzedzającej dekret.

2) czy księżom wolno brać udział w zebraniach na których omawia się sprawę ple-

biscytowa odpowiadam tak, o ile zachowują się pasywnie. Jednakże odpowiadałoby więcej godności i charakterowi kapłańskiemu gdyby tego zaniechali wedle myśli kilkakrotnie wyrażonej przez stolicę apostolską. Dano w Opolu dnia 10 stycznia 21 roku.

Z Berlina donoszą. Nowy protest rządu komisji między sojuszniczej i Radzie ambasadorów jutro tj. we wtorek. Według stwierdzenia rządu niemieckiego utraci przez przepisy regulaminu tego około 30 proc. ludności niemieckiej na Górnym Śląsku prawo głosowania.

Tydzień górnośląski w Poznaniu zakończył się manifestacją patriotyczną. O godz. 10 rano odbyło się uroczyste nabożeństwo w farze. Patriotyczne kazanie wygłosił ks. kanonik Pradzyński po nabożeństwie ruszył ze śpiewem na ustach olbrzym pochód do urzędu osadniczego na wiec tak liczny jakiego Poznań dotychczas nie oglądał. W manifestacji wzięła udział grupa górnoślązaków, na których czele kroczyły górnoślązaczki w strojach z pod Bytomia niosąc transparent z napisem „Górny Śląsk z Polską“ Wiec pod przewodnictwem marszałka Sejmu Trampczyńskiego odbył się pod hasłem „Zgody wewnętrznej“ Przebieg wiecu był podniosły. Zapal dla sprawy niebawmy. Oklaskami powitano wiadomość, że obecna na wiecu delegacja bractwa sztrzeleckiego zadeklarowała na plebisycyt 100.000 mk. Owacjom na cześć Górnośląska i obecnych górnoślązaków nie było końca.

W ostatnim dniu tygodnia górnośląskie go w Poznaniu ofiarność społeczeństwa osiągnęła punkt kulminacyjny. Rzesze kwestarek nie mogły nadążyć w przyjmowaniu ofiar, instytucje gospodarcze zadeklarowały okazałe kwoty na bank Związku Spółek zarobkowych i Bank Przemysłowców po 1 milionie marek. Bank Handlowy 500.000 „Patria“ 500.000. i t.p.

KALENDARZE na rok
HURTOWO POLECA
DRUKARNIA I SKŁAD PAPIERU
A. J. OSTROWSKI
Łódź, Piotrkowska 55
1921

Niebezpieczeństwo to jest tem większe, że we wszystkich krajach ta autokracja przystrojona sztandarem rewolucyjnym posiada zwolenników albo współników gotowych na pierwsza hasła służyć jej sprawie.

Sprawy rosyjskie.

HELSINYFORS. Profesor Hansen, który przejechał całą Rosję jest zdania iż dni bolszewizmu są policzone.

Moskwa i Petersburg są miastami wymarłymi. Prof. H. był przy śmierci gen. Koltczaka; Żołnierze odmówili strzelania do niego. Roli kata podjął się pewien żydek, który zastrzelił admirała z rewolweru.

PRZECIWKO BOLSZEWIKOM.

Członkowie konstytuancy rosyjskiej zeromadzili się wczoraj pod przewodnictwem A. zentjewa b. prezydenta rządu tymczasowego w Paryżu. Zgromadzenie oświadczyło się za zniesieniem rządu bolszewickiego. Różne stronnictwa polityczne rosyjskie przedstawione są przez Kiereński przez Maklakowa, członkowie partii kadetów przez Milukowa. Zgromadzenie ma na celu przedsięwzięcie przez Rosję akcji i propagandy przeciw obecnemu rządowi.

NAPADY KOMUNISTÓW.

Donoszą z Walencji, że tamtejszy gubernator cywilny o mało nie padł ofiarą zamachu terrorystów. Powóz którym przejeżdżał został zasypany gradem strzałów rewolwerowych i podziurawiony kulami.

Z Warszawy,

—(kt) Dzisiaj otwarto uroczyste rok szkolny na uniwersytecie. Po mszy studenci urządzili manifestacyjny pochód do uniwersytetu, przycem z Placu Gatkiego zaciągnięto do uniwersytetu, jedna ze stojących na placu zdobytych armat. W uroczystości brali udział gen. Niczel gen: Michaelis, gen: Iwaszkiewicz, gen: Zawadzki i min. oświaty Rataj.

Echa zjazdu socjalistycznego w Tours.

PARYŻ 10. 1. (PAT) Hava. Deputowany Ludwik Roland omawiając w artykule sprawę kongresu w Tur pisze dzieło Moskwy, której imperjalistyczna autokracja chce narzucić wszystkim narodom swoją wolę jest największym i najgroźniejszym niebezpieczeństwem w obecnej chwili, oraz największą przeszkodą przyświecenia pokoju europejskiego.

Państwa graniczące z Rosją zmuszone do nieustannego czuwania nad bezpieczeństwem swych granic są skazane na życie wśród deprymującej niepewności. Nacjonalizm turecki ma w czerwonej armii oparcie dla swych rewolucyjnych dążeń. Pokonane Niemcy znajdują w nim najlepszą podstawę dla swego oporu i swych marzeń o rewanzu.

Prawne przestępstwo.

Każdy musi przyznać, iż stosunki aprowizacyjne u nas pogarszają się z zawrotną niemal szybkością.

Ceny produktów pierwszej potrzeby zmieniają się już nie z dnia na dzień, a z godziny na godzinę.

Aproewizacja miasta, która szwankowała ciągle, dzisiaj przedstawia wprost obraz nędzy i rozpacz.

Środki zaradcze jakie stosuje społeczeństwo są nie tylko niedostateczne, anemiczne, ale nawet czasami wręcz szkodliwe, że wspomniemy tu o taryfach maksymalnych, które nie tylko nie osiągały celu, ale wywierają wprost przeciwny skutek. —

Pomijamy tu jednostronność taryfy maksymalnej, która cały swój ostracyzm zwraca przeciw zwykłe Bogu ducha winnemu sklepikarzowi, a pozostawia na boku wytwórcę wiejskiego, będącego głównym wytwórcą panującej obecnie drożyzny.

Stosowanie metody taryf maksymalnych, celem zwalczania drożyzny jest analogiczne do zabiegów doktora, któryby chcąc leczyć tyfus plamisty, zajmował się jodynowaniem wysypki tyfoidalnej.

Jest okropna pomyłka naszych dyletanckich rządów, że zamiast walczyć z przyczynami panującego u nas przesilenia ekonomicznego, walczyli raczej z jego skutkami, zapominając o tem, że jeżeli nie zniszczymy zła u podstaw, jeżeli nie sięgniemy przyczyn panującej u nas drożyzny — nie bawiąc się w powierzchowne zatławianie tych spraw metodą taryf przymusowych, — jutro nasze będzie takie beznadziejne jak życie nasze dotychczas.

Niektórzy twierdzą iż drożyzny u nas nie ma, gdyż ceny żywności u nas przeliczone na walutę obcą — są b. niskie.

Jest to wierutny fałsz.

Tego rodzaju rozumowanie tylko wtedy miałoby rację bytu o ile byśmy otrzymywali zapłatę za naszą pracę w frankach lub dolarach.

Drożyzna jest i będzie, dopóki naród nie zacznie pracować i dopóki do regulowania naszych spraw ekonomicznych nie wezmą się najcięższe głowy, nawet... importowane za cenę złota z Francji lub Anglii.

A teraz nie chcąc być gołosłownymi przytoczymy kilka ciekawych faktów.

Celem zaprowiantowania Łodzi, dano jej kilka powiatów, których ziemioplody, mają służyć dla wyżywienia ludności. Pomysł b. piękny. Ale jak się przedstawia to w praktyce?

Z Wydziału Zaprowiantowania jedzie pan X czy Y do pow. dajmy na to słupeckiego. Zakupuje tam mąkę po mk. 16 za funt.

Kupuje wiele chce — gdyż ziemianie oddadzą po tej cenie wbród... Ale cóż to kiedy miejscowe władze nie wypuszczają, nie dadzą ładować na wagony, konfiskują kupioną mąkę czy zboże.

I dlaczego?

Przecież ministerjum przeznaczyło ten powiat do Łodzi..?

Tak — ale jest drugi paragraf, który mówi iż o ile powiat nie dostarczył całkowicie kontyngentu zboża, to wszelka sprzedaż woła jest mu wzbroniona.

A ponieważ dzisiaj trzy ćwierci chłopów nie oddały ani ziarenka zboża — kontyngent nie-dostawiony — niawolne wywozić.

Taki przepis

Nech tam zdycha tysiące robotników w Łodzi — jest przepis — należy go wypełnić.

I urzędnik ma rację; jest prawo — albo go nie ma i on wypełnia swoje zadanie — i robi dobrze.

Ale czy robią dobrze różne warszawskie zapoznane wielkości partyjne, czy dobrze robi komisja aprowizacyjna sejmowa, czy wreszcie dobrze robi Sejm — tolerując takie en masse głodzenie ludności miejskiej, druga to kwestja.

Ustawa mówi, iż handel ziemioplodami obejmuje rząd, względnie ministerjum aprowizacji — zatem każdy kto handluje temi produktami jest przestępcą.

Skutkiem tego chwyta się każdego co nie sie chleb lub mąkę do głodnego miasta, traktując przemytnika, jako kryminalnego przestępcę.

Ale oni dzisiaj naprawdę żywią miasto.

Nie rząd, nie aproewizacja tylko przemytnik, tylko przestępca państwowy jest naszym dobrodziejem, naszym żywicielem!

Każde on sobie za swoje usługi dobrze płacić, ale noszenie chleba i mąki dziesiątki kilometrów, opłacanie straży, konfiskaty — czyż to kosztuje mało?

Do takich absurdów dochodzi dziś bezmyślne uchwalanie i stosowanie praw; dochodzi się jeszcze do gorszych następstw, do sztucznego wytwarzania głodu — do sztucznej hodowli tyfusu głodowego po miastach!

A mamy w niektórych okolicach sterty zboża (poznańskie) z 1918 roku, zagnajamy w dołki i na stacjach setki tysięcy korcy kartofli z powodu marnej gospodarki kolejowej, ratujemy zbożem głodne Wilno, gdzie chleb kosztuje 16 mk., a mimo to rzadko kto u nas umiera z głodu...

Niedostatek jest po miastach stworzony sztucznie tępotą umysłową ojców narodu, ale wogóle kraj ma co jeść, ma czym się żywić.

Nie w wydawaniu taryf maksymalnych nie w bezmyślnym stosowaniu kar i przepisów leży rozwiązanie naszej kwestji żywnościowej.

Te to środki zawiadyły razy tysiąc i zawiodą nieomylnie po raz tysięczny pierwszy.

Trzeba stworzyć warunki wolnej konkurencji, wolnego handlu.

Wprowadzenie wolnego handlu skórami, dn. 1 str. b. wywołało już niezliczoną zniżkę skór i to w chwili gdy wszystkie ceny rosną jak na drożdżach.

Próbować handlu zamiennego ze wsią, uporządkować kolejnictwo, przeznaczyć wszystkie produkty z państwowych majątków dla miast, a przede wszystkim zaprzestać wydawania poprostu przestępnych praw tępić bezmyślną i partyjną biurokrację podcinającą na lepsze siły narodu.

— As. —

Wybory do Senatu.

Na miejsce ustępującej jednej trzeciej Senatu francuskiego, wybrano dotąd 33 liberałów, 13 republikanów postępowych, 20 republikanów lewicowych, 33 radykalnych socjalistów, 5 republikanów socjalistów; na 23 miejsca kandydaci muszą uleść dodatkowemu balotowaniu, brak jeszcze wyników głosowania na 2 miejsca, pomiędzy wybranymi znajdują się Paweł Dechanel, Franciszek Marsal, Chéris, Clavelle Dumerge, Combes i Tuwennelle. Ministrowie będą poddani dodatkowemu balotowaniu a mianowicie minister Ilpo to, Breton, Honorat i Ricard.

Zachodnie ziemie Węgier.

„Temps” pisze, kilka dzienników Europy środkowej podało zupełnie fałszywe pogłoski, jakoby konferencja ambasadorów uchwaliła oddać Austrii zachodnie Węgry, przed wejściem w życie traktatu Trignon. Tego rodzaju decyzja nie została nigdy powzięta. Rozpoczęte pogłoski stały się przeszkodą w szybkim porozumieniu między Austrią i Węgrami ponieważ Węgry czynią Austrii odpowiedź na za rzekomą decyzję konferencji ambasadorów. Konferencja ambasadorów postanowiła co następuje: Skoro traktat w Trignon wejdzie w życie, wówczas Węgry mają wspomniiane terytorium oddać państwu sprzymierzonym, a mocarstwa oddały by następnie te terytoria Austrii. Zdanie to nie może stanowić powodu różnicy zdań ponieważ jest ono logiczną konsekwencją wejścia w życie traktatu pokojowego którego przeprowadzenie nie może przeszkodzić interesowanym stronom w porozumieniu codo szczegółów w regulacji granic na podstawach ustalonych i zagwarantowanych przez wielkie mocarstwa. Należy tedy stanowczo wystąpić przeciwko wszelkiemu rodzaju pogłoskom, które mogłyby zamacić dobro stosunków między obu państwami.

Powrót do Ameryki Hallerczyków.

Zdemobilizowani żołnierze b. armii gen. Hallera, ochotnicy z Ameryki, którzy chcą powrócić na koszt rządu polskiego do Stanów Zjednoczonych, winni zgłosić się najpóźniej do dnia 12 stycznia r.b. do najbliższych P.K.U. względnie do właściwej formacji zapasowej, będą niezwłocznie odesłani do obozu koncentracyjnego w Grupie pod Grudziądem. Po upływie tego terminu nie będą już żadne próby w sprawie powrotu do Ameryki na koszt rządu polskiego uwzględniane.

Nasi Suwereni.

Jeden z posłów z Polskiego Stronnictwa Ludowego, grupy Stapińskiego, zarzucił byłemu ministrowi rolnictwa posłowi Bardłowi, że Bardel za czasów swego urzędowania jako minister zakupił grunt z ogrodem w Humniekach, który następnie w celach spekulacyjnych nadużywając swej władzy, rozparcelował. Na posiedzeniu sejmowym d. 16 grudnia tłumacząc się, Bardel zarzucił osławionemu posłowi Stapińskiemu, że to Stapiński, który jest już posiadaczem dużej wsi, której dorobił się posługując za czasów austriackich, nabył niedawno drugi majątek za 1.200.000 marek. Ładnych rzeczy dowiadujemy się o brzońcach ludu! Teraz zaczynamy rozumieć, dlaczego to działacze od ludowców już teraz zabiegają o mandaty poselskie, chociaż do wyborów jeszcze daleko. Pachną im folwarki! Niech tam innym parcelują majątki, — ludowy poseł parcellacji się nie boi i wioski skupuje.

Zjazd Polaków z Ameryki.

W czasie zjazdu Polaków z Ameryki w dniu 17-18 stycznia otwarta będzie w Toruniu wystawa prac zdobnictwa polskiego. Wystawa ta będzie połączona z wystawą zdjęć fotograficznych i pamiątek z czasów organizacji armji polskiej w Ameryce i na Syberji oraz czasów pobytu tej armji we Francji.

Handel mundurami i ekwipunkiem.

Komisariat rządu podaje do wiadomości mieszkańcom st. m. Warszawy, iż handel ubraniami i ekwipunkiem wojskowym, stanowiącym własność państwową uprawiany przez zdemobilizowanych lub urlopowanych żołnierzy, jest surowo wzbroniony.

Skandaliczne rewolucje.

Rząd angielski opublikował za pośrednictwem urzędu dla spraw Irlandji szereg dokumentów ilustrujących ścisły związek sinndenistów z rządem niemieckim celem przygotowania rewolucji w Dublinie, w roku 1916 i w latach następnych. W jednym z tych projektów i to w roku 18 było przewożenie na łodziach podwodnych broni, która została wtedy załadowana w Kukshafen, lecz sprawozdanie urzędowe stwierdza wyraźnie, że przesyłki te nie nadeszły do Irlandji, Umowa podpisana przez przywódcę irlandzkiego Jona Deweya z Ameryki z jednej a hr. Berusdorffem z drugiej zawierała dokładne przepisy co do sygnałów jakie miały być używane przy ładowaniu na łodzi. W papierach znajdują się nazwiska wielu wybitnych osobistości niemieckich między innymi Hindenburga.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

—(kt) Rząd francuski przedstawił rządowi amerykańskiemu fakty niewypełnienia przez Niemców obowiązku rozbrojenia.

Jednakże, zdaje się nie ulegać wątpliwości iż Ameryka nie przedsięwzięnie żadnych środków przeciw Niemcom.

—(kt) 21 okrętów wojennych należących do Austrii przeszło z dniem dzisiejszym pod władzę Włoch.

—(kt) Wyjechała dziś delegacja pod przewodnictwem Gdyka celem zbadania przyczyn opóźnienia przysyłki żywności z Gdańska. Zdaje się nie ulegać wątpliwości iż winę ponoszą tu koleje.

—(kt) Na Zjeździe partji N.P.R. w Grudziądzu uchwalono wykluczyć z partji N.P.R. dr. Brejskiego i Piasecka za zajmowanie stanowiska niezgodnego z polityką i dążeniami N.P.R. Innemi słowy byli zbyt dobrzy Polacy a zbyt źli partyjnicy.

Szalbierze polityczni.

W ostatnich czasach przy budowie państwa powstał nowy gatunek ludzi, którzy dzieki potrzebie szybkiej organizacji kraju zaczęli szukać dla siebie kariery. Ludzie ci, podobni są z usposobienia do gąbki, każdy brud w nich wsiąknie, byleby coś zyskać, byleby wypłynąć.

Dziennik Czikagowski „Zgoda“ ochrzcił tych karierowiczów mianem „Szalbierzy politycznych“ i naprawdę trafna dobrał nazwę. Ludzi tego rodzaju da się znaleźć wszędzie, to też i „Zgoda“ asumpt do artykułu pod tym tytułem wziął z ośrodka Polaków amerykańskich.

W Stanach Zjednoczonych tak samo, jak u nas była gromadka socjalistów, czerwonych iak ich nazywa „Zgoda“, którzy, iak wszyscy socjaliści wypierali się wojny, gardzili armią, pluli z początku na żołnierzy, skoro jednak wojna wydała nie przewidywane dla nas rezultaty, natychmiast zmienili swoje zapatrywania.

Takich „Szalbierzy politycznych“ dziełem był adres Amerykańskich Polaków do „Naczelnika państwa“.

Zrobili go potajemnie między sobą, tak dalece, że 4 miliony innych frakcji polskich nie o tem nie wiedziały. Wiście te o tym adresie doszły do Stanów Zjednoczonych dopiero z Europy przez „Dziennik berliński“, który w dobrej wierze podał treść aktu i podpisy grupki tej do publicznej wiadomości.

Oto co o tej całej aferze pisze „Zgoda“ w artykule „Szalbierze polityczni“:

„Dziennik Berliński“ w jednym ze swoich numerów zamieścił „adres Polaków amerykańskich do Naczelnika Państwa“ Józefa Piłsudskiego, wyrażający Mu swoją wierną poddaźność i uznanie za jego pracę dla Ojczyzny. Na to zgoda i uznanie Mu się słuszne należy, ale kto o tym adresie Polaków amerykańskich do Naczelnika Piłsudskiego tu...

WILNO. Wybory do Sejmu litewskiego wyznaczono na 6 lutego. Wilno wybiera 13 posłów.

WILNO Komisja koalicyjna powróciła z Kowna do Wilna i złożyła pierwszą wizyte przedstawicielowi Polski p. Raczkowskiemu, zapewniając go iż interesy koalicji na Litwie są identyczne z interesami Polski.

P. Raczkowski dziękował komisji za wizyte i zaznaczył iż Polska zawsze będzie się

—(kt) Przybył do Torunia pierwszy transport internowanych żołnierzy rosyjskiej armji ochotniczej Pierenikina składający się z 2000 kilkuset ludzi 2 trzecich żołnierzy, reszta oficerów i urzędników wojskowych.

(kt) W Danji przywrócono wolny handel masłem. Do do wywozu masła z Danji nie potrzeba już żadnych zezwoleń.

(kt) Wysoki komisarz Ligi narodów prof. Attolico przyjechał do Gdańska.

(kt) Dyrekcja celna zarządziła aby celem uniknięcia nadmieru zgromadzenia wagonów na linii kolejowej Gdańsk Tczew i dworcem tczewskim wszystkie towary ładowane w Gdańsku dla Polski i wszystkie towary przechodzące przez Gdańsk do Polski były już oclone w Gdańsku.

PRASTARE ODKRYCIE.

PARYŻ 91 (PAT) Donoszą z Rzymu, że poszukiwania z miejscowości Santa Victoria. Sery znajdujące się w prowincji Cagliari w Sardynji doprowadziły do odkrycia świątyni z epoki wyczeńskiej. Od czasu odkrycia w rzymskim forum romanum odkrycie to uważane jest za najważniejsze we Włoszech.

STARCIE.

PARYŻ. 101. (PAT) Donoszą z Tarentu, że przybycie do tej miejscowości oddzia-

kańskich do Naczelnika Piłsudskiego tu... szal lub wiedział, z wyjątkiem garści socjalistów, koniowców i kilku księży niezależnych.

Toż pod tym „adrese“, przemawiającym niybo w imieniu Polaków amerykańskich podpisany jest „słynny mecenas“ Bronisław Kulakowski, (powszechnie znany pod przydomkiem „Kulak żarłok“). W.A. Mazur, który w swoim czasie sam się przyznał publicznie, że brał korony austriackie za orientację austro-pruska, iaką głosił w swoim piśmie; jakiś ksiądz niezależny M. Waclaw Skowroniewicz, tudzież panowie E. Ratz i Antoni Kuliński, o których nikt na emigracji nie słyszał i nikt nie wie, co to za figury, z wyjątkiem małego kółka czerwonych, w którym się obracają.

I takie to indywidua nieznane i zapomniane, które nikogo i nic nie reprezentują, chyba najwyżej swoje niezbyt ciekawe figury, ośmielają się wysyłać iakieś adresy do Naczelnika Państwa polskiego w imieniu czteromilionowego wychodźstwa polskiego, do czego nikt ich nie upoważnił i nikt im nie dał prawa przedstawiania się za rzeczników tegoż wychodźstwa. Błagierzy i karierowicze bezczelni, którzy pod płaszczykiem wychodźstwa chcą piec dla siebie pieczeń i przedstawić się Naczelnikowi nie znającemu tutejszych stosunków za jednych i wyłącznych przedstawicieli Polaków w Ameryce.

Biedny ten nasz Naczelnik, skoro takie figury czepiają się Jego płaszcza i okłamują Go haniebnie, że to oni i tylko oni są rzecznikami i przedstawicielami naszego wychodźstwa.

Gdyby już ci szalbierze polityczni i warchołi napisali wyraźnie, że ten „adres“ pochodzi od socjalistów, nikłej garści koniowców i garstki niezależnych, toby im nikt nie mógł wziąć za złe, boć to im wolno czynić, iak każdemu chudopacholowi. Ale wara im przede wszystkim imieniem całego czteromilionowego wychodźstwa, które ich do tego nie upoważniło.

Wychodźstwo polskie ceni Naczelnika

starala wypełniać lojalne swe zobowiązania wobec sojuszników.

WILNO Wczoraj o godz 12 przedstawił ciele Polski w Wilnie p. Raczkiewicz złożył oficjalną wizyte gen. zeligowskiemu.

Gen. Zeligowski rewizytował p. Raczkiewicza o 12 i pół w towarzystwie swego adjutanta kap. Pristera.

łów legionistów fiumeńskich dało powód do gwałtownych manifestacji oraz walk pomiędzy ich zwolennikami i przeciwnikami. Policja dokonała licznych aresztowań.

P. ATTOLICO W WARSZAWIE.

Gościł w Warszawie tymczasowy wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku prof. Attolico. Na dworcu powitali go imieniem Rządu polskiego: naczelnik wydziału północnego w Min. Spr. Zagr., dr. Jackowski i płk. hr. Dowoyno Sollohub, polski attache wojskowy w Gdańsku. Jawił się także poseł włoski w Warszawie, p. Tomassini.

Wizyta prof. Attolico w Warszawie ma charakter półoficjalny. Chce on przedstawić się polskiemu Prezydentowi Ministrów Spr. Zagr., i porozumieć się co do stosunków polsko-gdańskich. Wieczorem złożył p. Attolico wizyte ks. Sapieży i odbył z nim konferencje w kwestiach związanych z wykonaniem konwencji polsko-gdańskiej, a więc ukonstytuowanie Rady portowej, przejęcia przez Polskę głównych kolei na obszarze w.m. Gdańska, nawiązania komunikacji pocztowej telegraficznej pomiędzy portem gdańskim a Polska itd. Wieczorem poseł włoski wydał obiad na cześć p. Attolico. Dziś w południe odbędzie się konferencja p. Attolico z prez. gab. p. Witosem o godz. 2 i pół ks. Sapieha podejmie p. Attolico śniadaniem w hotelu Europejskim. Wieczorem p. Attolico odjeżdża do Gdańska

Państwa polskiego i w odpowiedniej chwili godnie uczi Jego zasługi, ale nie przez takich kauzyperdów iak „żarłok“ Kulakowski i jego godni kompanii, lecz przez innych godniejszych mężów polskich na wychodźstwie.

Przy końcu tego ośmionowego „adresu“, autorzy wyrażają takie zdanie: „Niechaj Zółkiewskiego myśl i miecz prowadzi Armje Polską pod Twem dowództwem ku zwycięstwu i pokojowi“.

Zapominają jednak ci panowie, że to oni właśnie najzażarciej zwalczyli te Armje Polska, która się tworzyła w Ameryce i szła na pomoc Ojczyźnie bezinteresownie. Przeszkadzali oni na każdym kroku, odmawiali od niej rekrutów, a sformowana wyszydzała i zabijała ofiarość w ludzkie naszym na tę armje. Dziś oni unoszą się nad armją polską, choć żaden z nich do szeregów nie poszedł, prochu nie wachał i piersi za Ojczyznę nie nadstawiał.

A gdy dzielni Hallerczycy wrócili tu z pół bitew we Francji i Polsce, niektórzy rannymi okryci, znękani bojami, obdarci, wycieńczeni, to oczajdusze socjalistyczni i koniowcy im nie pomogli i mieli dla nich tylko słowa pogardy i piekielne pytanie: „po co oni tam poszli?“

A gdyby nie armja Hallera we Francji złożona przeważnie z emigrantów, kto wie iak by dziś sprawa Polski wyglądała wobec świata i czybyśmy dostali to, cośmy dostali na konferencji pokojowej w Wersalu. Ci sami ludzie oplwali śliną jadu Hallera i jego armje, oplwali Paderewskiego i innych, którzy tę armje tworzyli, a dziś jaszczurczym podstępem unoszą się nad Armją Polską i oddają jej cześć. Czy więc może być coś bardziej perfidnego i podstępnego nad ten adres“ wysłany do Naczelnika Państwa Polskiego? Oni gotowi dziś powiedzieć, że oni te armje tworzyli, ekwipowali i wspomagali materialnie, boć u tych ludzi o miedzianych, wytartych czołach wszystko możliwe...

Ot zwykli szalbierze polityczni i bezwstydni kłamcy!

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób okazali współczucie w tak ciężkim smutku, jaki nas dotknął przez zg. n. nieodżałowanej pamięci naszej najukochańszej

ś. † p.

IRENY STEPHANUS

w szczególności szanownym księżom: ks. Wierzbickiemu i ks. Giebartowskiemu za słowa pociechy, ks. Kuplickiemu, ks. Wołdasowi i ks. Kuczyńskiemu za odprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku, jak również Sz. Przełożonym, nauczycielstwu i uczniom VIII kl. gimnazjum Pętkowskiej i Macińskiej składa serdeczne „BOŻE ZAPŁAC”

RODZINA.

77

ś. † p.

STANISŁAW CZERNIELEWSKI

uczeń kl. 8-ej szkoły filologicznej imienia św. Stanisława w Warszawie, kapral 205 pułku piechoty ochot. łocz.

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w 19 wiośnie życia.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek dnia 11-go stycznia r. b. o godz. 3 ej po południu z domu przy ul. Średniej Nr. 55 na stary cmentarz Katolicki.

Na smutny ten obzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych.

Rodzice:

Nabożeństwo żałobne odbędzie się we wtorek 11-go stycznia r. b. o godz. 8 i pół rano w kościele św. Józefa. 79-1

KRONIKA

— Otrzymujemy z Magistratu.

W związku z artykułem p. t. „Znowu Łódź bez światła”, który ukazał się w Nr. 4 „Rozwoju” z dnia 5 stycznia r. b. Magistrat wyjaśnia, że nie pośredniczy przy dostawie węgla dla Elektrowni Miejskiej, która otrzymuje węgiel bezpośrednio z P. U. W. Wobec tego wszelkie zarzuty skierowane pod adresem Magistratu z powodu braku węgla w Elektrowni nie mają żadnej podstawy.

— Obchód polski na obczyźnie.

W Kolonii odbyło się nad Renem uroczyste nabożeństwo ku czci poległych za Polskę bohaterów, odprawione przez ks. Mazurowskiego. Na nabożeństwie byli obecni zaproszeni przez konsulata tamtejszy przedstawiciel Komisji nadreńskiej, sztabów wojsk okupacyjnych, konsulatów: amerykańskiego, angielskiego, belgijskiego, francuskiego, austriackiego, włoskiego, węgierskiego, czeskiego i serbsko-horwacko-słowackiego. Byli również obecni przedstawiciele stowarzyszeń polskich ze sztandarami. Na kazaniu ks. Mazurowski w podniosłych słowach wskazywał na ofiarę, złożoną przez bohaterów na ołtarzu Ojczyzny i na wypływające z tego powodu dla żyjących Polaków wogóle, a na obczyźnie w szczególności, obowiązki. Uroczystość zakończono odśpiewaniem hymnu „Boże coś Polskę”.

— Papież przeciw obecnej modzie.

Podczas przywiecia arystokracji włoskiej wygłosił Papież mowę, w której wystąpił przeciwko modzie i nieskromnym tańcom. Podniósł konieczność spełnienia akcji pomocy i napomniął arystokrację, by wspierała te akcje czynem i radą.

— Napływ uchodźców żydowskich.

Od kilku tygodni fala żydowskich uchodźców płynie nieprzerwanym nurtem do naszego kraju. Każdy pociąg nadjeżdżający od strony Tarnopola, przywozi po kilkanaście rodzin, z tobołami na stałe osiedlenie zawijających do ziemi obiecanej, którą uważają za arkę Noego.

Przy zupełnej abstynencji władz rządowych odbywa się olbrzymi napływ żydów, którzy zatrzymują się we Lwowie. Zład ten jerychoński pochód rozbiega się do wszystkich miast króles

stwa.

Od paru tygodni nadchodzą też przez żydowskie komitety zapytania ile tych uchodźców może pomieścić Łódź.

Komitet cichy imigracyjny żydowski chce, aby żydzi zamożniejsi odstępowali część swoich lokali dla przybyszów. Żydzi jednak łódcy, a zwłaszcza żydówki nie chcą ani o tem słyszeć.

Tymczasem napływ się zwiększa. Cyfra imigrantów żydowskich z za Zoruzza dochodzi już kilkudziesięciu tysięcy osób.

— Apropowizacja powiatów wschodnich.

Ministerstwo apropowizacji rozpoczęło wyznaczenie powiatom wschodnim przydziałów niektórych produktów spożywczych, zwłaszcza z potraw tych, których nie można dostać z produkcji miejscowej. Dla pow. Braślawskiego wyznaczono miesięczny przydział 70 ton soli i 96 worków cukru; dla pow. Białowieskiego 20 ton soli i 22 worki cukru; dla pow. Lubomiskiego 90 ton soli i 85 worków cukru; dla m. Równego wyznaczono 27½ wagonów soli. Ministerstwo apropowizacji poleciło starostom wskazać instytucje społeczne i kooperatywy, któreby mogły objąć funkcje składanie powiatowych i hurtowni.

— Szkoła Telegraficzna w Warszawie.

W styczniu b. r. nastąpi w dyrekcji poczt i telegrafów otwarcie technicznej szkoły telegraficznej i telefonicznej, kursu jednorocznego, a następnie trzymiesięcznej płatnej praktyki na liniach i stacjach telefonicznych i telegraficznych.

— Z fabryki Poznańskiego.

Z powodu braku węgla fabryka zawiesiła pracę, 2800 robotników zostało bez zajęcia, aż do czasu zaopatrzenia fabryki w materiał opałowy.

— Cech plekarski w Łodzi.

Majstrowie chrześcijańscy złożyli na cele dobroczynne, na Czerwony krzyż 5,900, na Górny Śląsk 8,675, Razem 14,575 marek, które na propozycję cechu złożyli chętnie panowie członkowie chrześ. tej instytucji, pobudzając inne cechy do podobnej ofiarności.

— Ukarany złodziej.

Dnia 6b. m. kolejną brzeską jechała do Warszawy jakaś kobieta z chlorem dzieckiem na

poradę lekarską. Między Młosną a Rembertowem dziecko zmarło. Młodzi owinęła zwłoki dziecka w chustkę i położyła je na ławce, sama zaś udała się do drugiego przedziału, w celu zawiadomienia o tem sąsiedki. W czasie nieobecności matki jakiś opryszek, myśląc zapewne, że w zawiniątku znajdują się artykuły żywnościowe, skradł zawiniątko nie domyślając się, że łupem jego stały się zwłoki dziecka zmarłego przed chwilą.

Wyobrazmy sobie minę uszczęśliwionego złodzieja, który znalazł zamiast masła lub kiełbasy, trupa noworodka.

— Ujęcie bandyty-zbrodniarza.

Urząd śledczy przy komendzie okręgu warszawskiego otrzymał zawiadomienie, iż główny bandyta, sprawca kilku napadów i morderstw, Jan Bielach, grasuje na terenie Kraków-Przemysł-Lwów.

Na skutek poczynionych zarządzeń w tych dniach niebezpiecznego bandytę aresztowano w Tarnowie.

— Otwarcie urzędu pocztowo-telegraficznego.

Poraj Piotrkowski. Z dniem 11 stycznia 1921 r. otwiera się urząd pocztowo-telegraficzny „Poraj Piotrkowski” w powiecie politycznym Będziń, ziemi Piotrkowskiej.

— Szlachetna incjatywa.

Towarzystwo Scheiblerowskiej przedłożyło ni bawelny i tkalni w Ozorkowie złożyło za miast kwiatów na grób ś.p. Anny Scheiblerowej marek 5.000, przeznaczając te sumy na Gniazdo!

— Niezwykły obiad proszony.

W Nowym Jorku odbył się dziwny obiad urządzony przez Hoovera. Zaprosił on mianowicie tysiąc gości, z których każdy musiał za spożycie owego obiadu zapłacić tysiąc dolarów! Przywiecie składało się z porcji wołowego gulaszu kawalka chleba kubka kakao: Pienia zebrane na tym obiedzie, przeznaczone zostały na akcje ratowania dzieci w Europie, a menu obiadu było racja, którą pragnie Hoover dawać codziennie wędrownym dzieciom Europy. Miejsce honorowe między Hooverem a gen. Pershingiem było wolne; stało przed nim wysokie krzesło dziecięce, jako symbol „nieobecnego gościa”.

— Temperatura.

Wczoraj dzień ciepły, wiosenny wiatr ciepły łagodny, o godz. 5-ej termometr wskazywał 7 stopni ciepła.

Cisnienie na barometrze 75 Szalka stoi między pogodą, a zmianą od godziny 8 ej rano.

— Kradzieże.

(W.) Ze składu manufakturowego mieszczącego się przy ul. Piotrkowskiej 25 i należącego do Żelaznika Izraela skradziono różnego towaru manufakturowego na sumę 150.000 Mk.

Ze składu należącego do Kona Sienickiego, mieszczącego się przy ul. 6-go Sierpnia 7, niewykryci sprawcy skradli różnego towaru na sumę 150.000 Mk.

— Posiedzenie.

Dnia 12 b. m. o godzinie 7 wieczorem w Biurze ligi anityolszewickiej przy ul. Piotrkowskiej 244 odbędzie się ważne zebranie obecność członków niezbędna.

Teatr Polski.

Dziś dnia 11 premiera kapitalnej komedii Moliera „Chory z urojenia”. W epilogu odbędzie się publiczne promowanie Argana doktora medycyny z udziałem całej widowni. „Chorego” kreować będzie dyr. Zelwrowicz, który role ta zalicza do najlepszych w swoim repertuarze.

Komunikaty.

Loterja państwowa.

Przypominamy naszym czytelnikom że losy do 3-ciej klasy loterji państwowej są jeszcze dziś do odebrania w Administracji „Rozwoju” Kto do dziś losów tych nie wykupi — to losy te zostaną odstąpione innym osobom.

Kolo Polek zawiadamia że ogólne zebranie odbędzie się dzisiaj o 6-tej godzinie pp. O liczne przybycie członków uprasza.

ZARZĄD 86.

Podziękowanie.

J. W-nemu panu D-rowsi Jankowskiemu, dyrektorowi szpitala powiatowego w Łasku, oraz J. W-nemu Panu Adamowi Chwałnemu, felczerowi tegoż szpitala, składam najgłębsze wyrazy podziękowania, za wyeczenie mnie z ciężkiej choroby i troskliwą opieką, podczas pobytu mego w szpitalu.

Stanisława Lewicka nauczycielka w powiecie Łaskim.

— Wyjaśnienie.

W dniu 8 stycznia był pomieszczony komunikat p. t. do „byłych członków cechu kuchmistrzów w Łodzi”, gdzie wskutek zle odczytanego podpisu wydrukowano A. Zelbacha, zamiast A. Zabrockiego. Podpis był bardzo nieczytelny.

Ruch nationalistyczny w Indiach.

„Daily Express” ogłasza telegram swego sprawozdawcy z Bombaju, który podaje wrażenie odniesione przez przedstawiciela partji robotniczej pulk. Wedgewood z posiedzenia indyjskiego zgromadzenia narodowego. Wedgewood zapatruje się bardzo pesymistycznie na przyszłość polityki indyjskiej. Oświadcza on, że ruch narodowościowy pod przewodnictwem Ghondy zwraca się raczej przeciwko kulturze zachodniej, aniżeli przeciwko rządowi angielskiemu. Wedgewood jest przekonany, że Ghonda jest dość silny, aby wywołać rewolucję. Jednakże taka rewolucja byłaby zarazem końcem partji narodowej w Indiach. Przedstawiciele angielskiej partji robotniczej powrócą w najbliższych dniach do Londynu.

Tydzień krwi za krw.

Russpress donosi z Konstantynopola: Pod Kistowodskiem bolszewicy znaleźli dwu zabitych komisarzy i natychmiast ogłosili w całej okolicy tydzień krwi za krw. W samym tylko okregu Mineralowodzkim bolszewicy rozstrzelali 800 ludzi. W Piatigorsku padli mie

Komunikat urzędowy magistratu.

W ubiegłą sobotę prezydent łódzki konferował z przedstawicielami Min. Spraw Wewn. i Ministerstwa Skarbu w sprawach finansowych naszego miasta. Przedmiotem narad była sprawa częściowego uchwienia przez Ministerstwo Skarbu pomocy finansowej dla miasta.

Min. Spraw Wewn. zaakceptował pożyczkę dla miasta w wysokości 74 milionów marek, natomiast Ministerstwo Skarbu zgodziło się udzielić miastu pożyczkę w wysokości tylko 42 milionów marek do końca roku budżetowego. Decyzja powyższa wytwarza w budżecie ogromną lukę, narazając zarząd miejski na olbrzymie trudności.

Przedstawiciel min. Skarbu wyjaśnił, że redukcja pożyczki nastąpiła wskutek wypłacenia 13-ej pensji pracownikom miejskim. Wobec tego, że ani pracownicy komunalni w Warszawie, ani urzędnicy państwowi nie otrzymali 13-ej pensji, Ministerstwo Skarbu nie może na cel powyższy przyznać pożyczki łódzkiemu zarządowi miejskiemu.

Zasadniczo Min. Skarbu stoi na stanowisku, że w czasie często powtarzających się w związku ze wzrastającą drożyzną żądań pracowników o podwyżki, wypłacanie 13-ej pensji jest rzeczą demoralizującą. Porównać ją można do napiwków.

Min. Skarbu zwróci również baczna uwagę na place pracowników komunalnych, które przewyższają o 200 proc. place urzędników państwowych. Na przyszłość wszystkie podwyżki plac dotyczące pracowników komunalnych muszą uzyskać zgodę Min. Skarbu. Zarządzenie to dotyczy wszystkich samorządów i obowiązywać będzie tak długo, jak długo samorządy będą pobierały pożyczki od Min. Skarbu na pokrycie swoich deficytów.

Prócz tego Min. Skarbu wyłącza z pożycz

ki fundusze niezbędne dla pokrycia plac urzędników Wydziału Zaprowiantowania i komitetu Rozdziału Chleba i Maki, które to wydziały zdaniem ministerstwa, winny utrzymywać się samodzielnie.

P. Rzewski w odpowiedzi oświadczył, że zarząd miejski stoi zasadniczo na stanowisku, iż budżet miasta winien być pokrywany ze źródeł normalnych. Jednakże wszelkie usiłowania Magistratu w kierunku przywrócenia równowagi budżetowej drogą zwiększenia wpływów podatkowych paraliżowane są przez władze nadzorcze, które odrzucają systematycznie nowe projekty podatkowe Magistratu, co odbija się w sposób fatalny na gospodarce miejskiej. Wina za ten stan rzeczy ponoszą wyłącznie władze nadzorcze. Dopóki stanowisko władz nadzorczych w sprawie nowych projektów podatkowych nie ulegnie zmianie, nie może być mowy o uzdrowieniu finansów miejskich.

Podzielamy w zupełności opinie p. ministra Skarbu, który nie chce pożyczyc Łodzi pieniędzy.

Gospodarka miejska jest u nas pod psem. Pieniądze się marnują. W magistracie co raz to kradzież i oszustwa. Miasto brnie w długi, a magistrat funduje nowe przedsiębiorstwa, przynoszące olbrzymie straty.

Szkoda nawet przyznanych 42 milionów które pójdą na cele nieprodukcyjne, na propagandę P. P. S., na wszystkie inne, jeno nie na interesy rentujące dla miasta. Tak to zwykle bywa, gdy miastem rządzą partyjnicy.

Chleba brak, artykuły spożywcze drogie i dostać ich nie można, a interes partyjny w rozkwicie. Niechże o tem ministerjum nie zapomina!

R. R.

dzy innymi ofiarą czerwonego teroru znani kupcy Gugasow, Mészczorakow, Gurdziejew, Srumow, bracia Rybińcowowie, a znany dr. Suratowkin, nie mogąc znieść widoku zadawanych dokoła meczarni, dostał pomieszczenia zmysłów.

Wódka i naszyjnik.

„Daily Telegraph” z dn. 31 grudnia r.ub. podaje podług doniesień berlińskiego korespondenta Exchange Telegraph Company wiadomość o zniknięciu naszyjnika carowej wartości 3 milionów rubli w złocie i że zniknięcie to stworzyło nowy skandal w bolszewickich kolach w Piotrogradzie.

Naszyjnik, składający się z czterech rzedów dużych diamentów i pereł był znaleziony w Pałacu Aleksandrowskim w Carskim Siole po rewolucji bolszewickiej, potem został złożony do b. Banku Państwa, skąd później wraz z dużą ilością złota w sztabach został przewieziony do Penzy. Tam pozostał do sierpnia 1920 r. W tym czasie został znowu przewieziony do Piotrogradu i schowany w mocnej skrzyni w sklepieniach Banku Państwa. Kilka tygodni temu, gdy naszyjnik miał być podzielony na części i jako poszczególne klejnoty wywieziony, znaleziono w skrzyni zamiast niego butelkę z wódki z szyderszym napisem. Zaresztowano siedmiu urzędników i trzech odźwiernych. „Obnowienie” za pewnią, że mniejsze diamenty znajdują się w Narwie.

niej po 500 rb., zaś za funt pszennego 800. Funt cukru kosztuje 6000 rb., dostać go jednak nie można i dlatego bolszewicy rabują cukrownie na Wołyniu, Podolu i Kijowszczyźnie. Za 1 funt ziemniaków płaci się 250 rb., słonina nie ma wprost ceny.

Za konia trzeba dać najmniej 1 milion

rb.. Droga też jest i odzież oraz bielizna i o buwie. Koszula i kalessony kosztują 7-12000 rb., skarpetki 3000 rb., rekawice — 2500 — 3000 rb., buty 60000 rb.

Papieros ze zwykłego gatunku tytoniu kosztuje 100 rb. Za pudełeczko zapalek płaci się 300 rb.

Wskutek drożyzny odzieży, bielizny i o buwia, chłopci po wsiach wyrabiają sobie wszystko sami.

Niestety zbywające, według oceny władz przedmioty ulegają konfiskacie a każdy może mieć tylko jedno ubranie i na 2 zmiany bielizny. Wódki i piwa w Rosji chećnie niema prawie wcale.

Szklana czeczka herbaty kosztuje 1 rb. i jest najtańszą ze wszystkiego. Kawy niema.

Kleska dla ludności jest brak nafty, która ceni się na wagę złota. W tych warunkach będąca ludność marzy ciągle o wielkiej wojnie która by mogła poprawić byt mieszkańców Rosji. Stąd też udaje się Trockiemu wmyślić w ludność że święta wojna za „wyzwolenie ludów” jest dla Rosji konieczna a dlatego trzeba znieść Polskę, stojącą na straży szlaków wiodących na zachód.

Stąd też i nienawiść do jeńców polaków w Rosji jest wielka a życie ich nieopisana męka.

Rozstrzeliwają się ich po 200-300 nieraz na dzień. W więzieniach znajdują się tysiące ludzi. To też obowiązkiem Rządu Polskiego ratować jak najszybciej nieszczęśliwych.

Spółactwo musi przysięść w tej akcji z pomocą Rządowi jaknajszybciej, bo tam cierpią tysiące naszych braci.

Ostatnie wiadomości z Rosji.

Raj bolszewicki staje się przysłownym i każdemu zaczyna wychodzić bokiem.

Ceny są wprost przerażające jeżeli mówić o cenach rynkowych.

A więc pud żytniej maki 23000 rb., bułka pszenna wagi pół funta 1000 rb., funt soli którego brak wyczuwa się wszędzie kosztuje 3000 rb. Za 1 funt chleba żytniego płaci się najta

Strazacy, jedźcie na plebiscyt!

Dokumentów wywiezionych z Wilna przez

Apolinarego Woiciechowskiego

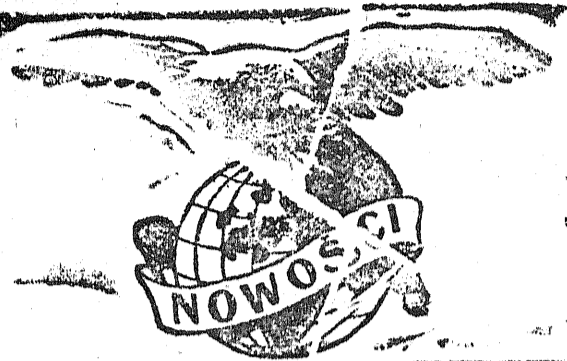
potrzebaje natychmiast WACŁAW CZECHOWICZ zawiadomić niezwłocznie i odesłać wszelkie dokumenta majątkowe Warszawa Szczygła 515 m. p. Rudzkiego. 4202-2

Teatr W (gmachu teatru „Scala”) ul. Cegielniana Nr. 18 Teatr
„BAGATELA”
 pod dyr. M: Tartowskiego (kasa czynna od 12-21 od godziny 4 po południu)

NA SAN MAURICIO
 Operetka w 2 aktach nap. Nikko-Tinna, muzyka J. Boczkowskiego.
 Nadto część koncertowa: H. Rinas S. Michalowski i inni.

KINO-TEATR

Tourowska, 106 (Główna)

WŁADCZYNI ŚWIATA
 Niedwołalnie — ostatnie 2 dni, I-szej serji pod tytułem.
Krół Zebraków

Kto pragnie poznać obraz **Władczyń Świata** z MYA MAY w roli tytułowej, winien to uczynić nie najpóźniej niż w środę d. 12 I, gdyż od czwartku dalszy ciąg t. j. II-a serja n. t. Historia „MAUD GREGAARDS” Pierwszy seans codz. o g. 5-ej. W soboty i niedziele o g. 3 i pół, ost. o 9-
 Orkiestra w zwiększonym komplecie. Szczegóły w programach

Wydział opałowy T-wa Rzemieślnicz. „RESURSA”
 niniejszym podaje do wiadomości, iż wobec otrzymania większej ilości
KOKSU
 dla zakładów rzemieślniczych i drobnoprzemysłowych, od dnia 10 stycznia r. b. wydaje się koks na I-szy i II-gi okres 1921 r. jednocześnie.
 Upraszamy przeto konsumentów — metalowców o spieszne zgłoszenie się po odbiór koksu.

T-wo Rzemieślnicze „RESURSA”
 Wydział Opałowy.

Sala Koncertowa
 wtorek 11 stycznia o godzinie 8 wiecz.
odczyt
Józefa GZECHOWSKIEGO
 (docenta kijowskiego Inst. Handl.)
 na temat:
Rosja cesarska i Rosja sowiecka
 (na podstawie wrażeń osobistych) treść w afiszach.
 Bilety do nabycia w Sali Koncertowej od godz. 10-1 oraz od 3-7 popoł. 72

KANTORZYSTA
 obeznan z buchalterją i pisanem na maszynie, posiadający kilkuletnią praktykę biurową, w wieku do lat 25. potrzebny zaraz do przedsiębiorstwa graficzno-papierniczego. Oferty z podaniem referencji oraz warunków pod „B.Z.P.” do Administracji niniejszego pisma. 76-5

w lepszej dzielnicy m. Bydgoszczy
na sprzedaż:
 1.) pierwszorzędna kamienica z apteką cena 8 m'lon. ars
 11.) pierwszorzędna kamienica z sklepami cena 9 m'lon. marek wiadomość pod nr: B 553 do biura ogłoszeń „Par” Bydgoszcz, Dworcowa 18.

Młody handlowiec
 z praktyką sprzedawcy (przedstawiciela) poszukuje posady
Akwizytora
 zgłoszenia proszę kierować do administracji Rozwoju dla O. P. L.

—KINO—
„Dom Ludowy”
PRZEJAZD NA 24
 Od wtorku d. 11 do niedzieli d. 16 stycz. 1921 włącznie.
 Jedno z najpotężniejszych i najwspanialszych arcydzieł włoskich, firmy „Cines” w Rzymie p. t.

CARNEVALESKA
 czyli (WALKA O WŁADZĘ)
 wielka tragedia dworska w 5 aktach wywierająca swą przepiękną i bogatą dekoracją, oraz świetną grą aktorów, potężne wrażenie.
 LIDJA BORELI w roli księżn. Marji TERESY
 Ceny miejsc:
 dla gości: I miejsce mk. 25.— II " " 20.— III " " 15.—
 dla członków: I miejsce mk. 20.— II " " 15.— III " " 10.—

„Kino-Resursa”
 Kilińskiego 117.
 Program do dnia 17 stycznia 1921 r.
Podczas Burzy Wojennej
 wybitny dramat w 5 aktach.
MARSZ CHOPINA
 dramat w 2 częściach osnuty na tle wydarzeń wojny. 80-2

Urząd Sanitarno-Ubyczajowy
 w Łodzi, Tramwajowa 3.
Przychodnia-Ambulatorjum
 chorób zewnątrznych (skórne i weneryczne) i kobiecych, rano od 11 m. 30 do 12 m. 30 — wieczorem od 7 m. 30 do 8 m. 30.
 poniedziałki, środy, piątki dla mężczyzn.
 wtorki, czwartki, soboty dla kobiet i dzieci
 Pomoc okazywana będzie bezpłatnie.
 Opatrunki i zastrzyki płatne po cenie kosztu. 32-3

Ślusarz mechanik
 do motoru na gaz ssany, poszukiwany od zaraz.
 Zgłosić się: Plac Dąbrowskiego Nr. 3. do gospoda- 68

Zagubiono paszport niemiecki z wyd. z gminy Nowosólina na imię Marji Kluska 191-1
 Zagubiono portfel z 2, 100 mk paszport wyd. w Łodzi na imię Junczyk Kazimierz i dowód osobisty kolei kaliskiej oraz cały los loterii do II klasy łaskawego znalazcę proszę o zwrot faktowych
 Krajewska Helena zagubiła paszport rosyjski wyd. w Łodzi 204-1
 Gzymański Bolesław zagubił paszport niemiecki wyd. Łodzi i kartę od paszportu rosyjskiego wyd. z fabryki Poznańskiego 200-1

Placę najlepsze ceny za włosy i wy-czeszki
Rozenthal
 74 Nowomiejska 80.

Skóry
 wołowe, cielęce, kozie, baranie, królicze i t. p. do wygarbowania oraz wyprawiania, przyjmuję garbarnia ANTONIEGO BITDORFA w Łodzi, ul. Mickiewicza 4 przy rynku Bałuckim. a 7, 1

Kupuje
 BRYLANTY złoto; srebro diamenty, perły, złote zęby, stare z garki, place najlepsze ceny proszę się przekonać. Konstankynowska 7 prawa oficyna 1-sze piętro. 440-30

Praca przymusowa w Bułgarii.

Obok obowiązkowej pracy ogólnej, która zarządzone niedawno zamiast powinności wojskowej, istnieje w Bułgarii specjalny obowiązek pracy przymusowej przy budowie nowych dróg. Mężczyzna od lat dwudziestu, a kobieta od lat szesnastu, są obowiązani pracować nad budową dróg, a to aż do 55 roku życia. Taka praca przymusowa trwa w roku 5 dni, przy dziesięciogodzinnym dniu roboczym.

Szosa i drogi w Bułgarii znajdują się pod specjalnym dozorem ministerstwa robót publicznych. Szosy są podzielone na rządowe i gminne. Wydatki na budowę dróg rządowych pokryta się zwiększonymi podatkami na przedmioty zbytku, jak napoje, tytoń, owoce i t. d. Drogi będące pod dozorem gmin, są budowane i poprawiane kosztem obywateli w danej gminie mieszkających, przyczem rząd udziela zapomóg. Również zaprowadzony jest nieznaczny podatek od samochodów, rowerów i powozów jeżdzących po danej szosie.

Obcokrajowcy podlegają przymusowej pracy dopiero po całorocznym pobycie w Bułgarii. Wolni od służby są: uczniowie i studenci, wojskowi w służbie czynnej, osoby, które spędziły miesiąc w więzieniu, ludzie niezdolni do pracy i urzędnicy państwa. Poszczególne gminy mają prawo obowiązek pracy rozszerzyć. Budowa odbywać się powinna w czasie, gdy ludność ma mniej pracy na roli. Przyrządów do budowy pożyczka rząd.

Smutny koniec komunistycznych podszeptów.

Sąd Okręgowy w Łodzi, Wydział karny w dniu 10 stycznia 1920 r. rozpoznawał sprawę, treści następującej:

W dniu 21 grudnia 1918 r. do gabinetu Urzędu Komisarza Rządu — Pajewskiego w

Brzezinach bez uprzedniego zameldowania się wpadł Józef Barański, a za nim kilka nieznanymi, w chwili tej komisarz Pajewski przez telefon rozmawiał z Magistratem w Tomaszowie i, sądząc, że są bezrobotni, odezwał się do nich: „zaraz beda panów załatwiał”, chcąc ukończyć rozmowę z Tomaszowem. Jednak Barański krzyknął: „kończyć” do swoich towarzyszy zaś „brać go” i pomimo stawiania oporu ze strony komisarza, wyprowadzono go na ulicę, gdzie oczekiwał go tłum ludzi, i cała siła wsadzono komisarza do tacek. Na czele oczekującego na ulicy tłumy był Julian Grobelny, który podług słów świadków odezwał się do tłumy słowami: „wywieźć go aż na środek rynku, tam mu sprawić kocią muzykę, a potem go puścić, co też w części wykonali, posadziwszy Pajewskiego na taczki. w dalszym wykonaniu przeszkodziła nadchodzącym policja.

Na przewodzie sądowym wina podstępna go została udowodniona.

Sąd skazał Józefa Barana, vel Barańskiego na pół roku więzienia na mocy art. 51 i 4 ust. 154 kod. karn. Na zasadzie dekretu o Amnestii z dnia 8. 2—1919 r. karę zmniejszono o połowę i zaliczono 3 miesiące aresztu prewencyjnego.

Sprawa Grobelnego i innych była osądzona na poprzednio.

Kradzież w sztabie gen. polskim.

Przed niespełną całem miesiącem w sztabie generalnym, w Warszawie, zniknęła kasetka, zawierająca instrukcje służby wywiadowczej, i najtajniejsze klucze szyfrów radiotelegraficznych.

Przytyszczano, że była to nikczemna afera szpiegowska. Poruszono wszystkie władze wojskowe śledcze, a po pewnym czasie i urząd śledczy cywilny który wykrył obecnie sprawców: Edwarda Bieńkowskiego, Antoniego Pelikarskiego, dezertera i Wiktorję Stolarską. Złodziejska ta spółka, daleka od szpiegostwa, chciała zrabować maszyny do pisania, a dostrzegłszy kasetkę, zabrała ją, sądząc, że jest tam złoto.

Na Starem Mieście, po rozbiciu znalazłszy tylko „bezwartościowe” papiery złodzieje

wpadli we wściekłość i pożęli je palić a gdy to zabierało zawiele czasu, resztkę utopili w Wiśle.

W związku z tą sprawą oddano pod sąd kilku oficerów za niedozór.

Humor.

Wartość koron.

Działo się to we Wiedniu. Do pewnego banku tamtejszego wstępuje Amerykanin i rzuca na stół znaczną paczkę amerykańskich banknotów, żądając za nie pieniędzy w austriackich koronach, ponieważ miał w Wiedniu do skutecznego zapłaty.

— Zaraz się załatwimy — odrzekł urzędnik bankowy — Proszę tylko poczekać chwilkę — i wskazał mu krzesło.

Po półgodzinnym czekaniu Amerykanin począł się niecierpliwic.

— Proszę mnie zbyt długo nie przetrzymywać z wymianą pieniędzy, bo mi bardzo spiesznol — zwrócił się znowu do bankiera.

— Tylko jeszcze pięć minut — uspakajał urzędnik. — Już zatelefonowaliśmy i wóz meblowy do przetransportowania austriackich koron zaraz nadjedzie!

Kursy Doksztalcające przy Państwowej szkole Włókienniczej

w Łodzi, Pańska 115.

Zapis kandydatów na kursy wieczorowe dla przedsiębiorców bawełny i tkaczy przyjmuje kancelarja szkoły w godzinach biurowych Wykłady rozpoczyna się w Poniedziałek, dnia 31 Styчня 1921 r. o godzinie 7 wieczór.

Dyrektor szkoły

A. TROJANOWSKI

75-3

W pierwszych dniach stycznia 1921 zostanie otwarty w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej № 49 Oddział naszego Banku pod firmą,

Bank Kupiectwa Polskiego

Oddział w Łodzi

który załatwiać będzie wszelkie czynności w zakresie bankowości wchodzące.

DYREKCJA.

Instytucja centralna w Warszawie Prózna 3 dom własny

ODDZIAŁY:

Lwów, Kraków, Gdańsk, Poznań, Lublin, Przemyśl, Stanisławów, Sanok, Drohobycz, Borysław, Jarosław, Nowy-Sącz, Dębice Sniatyn.

4182-1

Ktoby wienział

gdzie przebywa Józef Szczuka z folwarku Karłowice ziemii Wileńskie, powiatu Lidzkiego jest proszony o podanie adresu Turek ul. Kolska 31, ziemia Kaliska Ignacemu Zielińskiemu.

65-4

Rotyzowany bankowiec

obecnie kierownik banku w Wielkopolsce poszukuje odpowiedniej posady w biurze w bankowym lub przemysłowym oferty pod R. L. w redakcji.

48-3

Kupuje

bizuterję, biżuterję, złoto srebr, zegarki, płace cel.

LUB

SIENKIEWICZA m. 16 part., est. Wejście.

Łódka, szaty, stoły, bielizna, niarki, krzesła: wyprzedaje. Piotrkowska nr. 101 Ko rezak.

1198-1

Przyrządy najnowszych fasonów B Powozy Landa Wolanty Karty na gumowych i żelaznych kołach Dok na gumowych kołach Szery angielskie chomata wozy r. waży: bryki towarowe. Sprzedam Kilińskiego nr. 23.

8, 9, 11, 14i 16, 159-4

Po raz pierwszy w Łodzi!

Grand-Kino
72 Piotrkowska 72

Po raz pierwszy w Łodzi!

TRYUMF ZA LA MORTA

Atrakcyjny dramat w 5 cz.
IV-ty i ostatni epizod
— — — — —
cyklu

„SZCZURY PARYSKIE”

ze znakomitym
artystą **GHIONE** w roli
tytułowej.

Obraz Agencji kinematograficznej „CORSO” w Warszawie.

87 Początek pierwszego przedst. o 5 g., w święta 3.30.

Początek pierwszego przedst. o 5 g., w święta 3.30.

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

A.A.A.A. Obrączki ślubne
nie fasony gwarancja za złoto,
piersienki, koleczyki, zegarki
najtaniej sprzedaje, Sklep Pol-
ski, Jan Placek, Brzezińska 10
przy sklepie zakład reperacyjny
194-15

A.A.A. Kupuję futra, zakłady
karakulowe, fokowe,
garderobę, bieliznę, dywany, me-
ble, maszyny do szycia, placę
najlepiej. Wólczańska 43, Chrza-
nowicz.
7572-00

A.A.A. MEBLE sprzedaje Sien-
kiewicza 59 m. 26 of. II
wejście II piętro.
00

A.A. Kupuje meble, dywany
garderobę, futra, bieliznę
tanie sprząta domowe. Placę
najlepiej. Benedykta 28 m. 13,
parter Łaznyk.
12347-4

A.A. Kupuje meble, garderobę
bieliznę, futra, dywany
maszyny do szycia placę naj-
lepiej. Benedykta 28 m. 13 parter
Łaznyk.
15432-25

Sypialnie stielowe otomanę
szafy, łóżka, stoły, krzesła
sprzedaje Przędziński Piotrkowska 108
145-7

Dębowe meble, sprzedam
tanie, Sienkiewicza nr 59
of. II Oficyna II wejście II pię-
tro.
267-5

Łóżka, materace, szafy
bielizniarki, otomanę, stół
stolik, słupki wyprze-
daje Piotrkowska nr. 264 m. 4
214-10

Woda kwaszona hurtowo do
sprzedania, Zawadzka nr. 11.
266-2

Sklep do sprzedania spożywczy
na Łąkowa nr. 22
275-1

Kupuje meble, garderobę, bieli-
znię, futra, dywany, maszyny
do szycia placę najlepiej Bene-
dykta do sklepu Weinreich.
12463-6

Woda wodny turbinowy, do
sprzedania przy mieście i
stacji kolejnej Kąjskiej Łask, z
10 morgami ziemi ornej, 10 morgów
łąk i kompletnym inwentarzem
rolnym martwym. W młynie
kolejowy walczy, 5 pary kamie-
ni, dwa kaszowniki. Dom 7-mio
pokojowy, całość oświetlona
elektrycznością. Wszystkie bu-
dywale nowej wiadomości. Gło-
wioność ma 150000 litrów
Łask.
255-3

Woda wodny turbinowy, do
sprzedania przy mieście i
stacji kolejnej Kąjskiej Łask, z
10 morgami ziemi ornej, 10 morgów
łąk i kompletnym inwentarzem
rolnym martwym. W młynie
kolejowy walczy, 5 pary kamie-
ni, dwa kaszowniki. Dom 7-mio
pokojowy, całość oświetlona
elektrycznością. Wszystkie bu-
dywale nowej wiadomości. Gło-
wioność ma 150000 litrów
Łask.
255-3

Woda wodny turbinowy, do
sprzedania przy mieście i
stacji kolejnej Kąjskiej Łask, z
10 morgami ziemi ornej, 10 morgów
łąk i kompletnym inwentarzem
rolnym martwym. W młynie
kolejowy walczy, 5 pary kamie-
ni, dwa kaszowniki. Dom 7-mio
pokojowy, całość oświetlona
elektrycznością. Wszystkie bu-
dywale nowej wiadomości. Gło-
wioność ma 150000 litrów
Łask.
255-3

Złoty zegarek męski i waga
Z stolowa, sprzedam Miłsza 59
III-cie piętro m. 35.
256-5

Wilka posesji w Zgierzu i Pab-
Janicach: do sprzedania: Ul.
I Maja № 16. Wozniak.
252-3

2 Morgi ziemi w pobliżu Łodzi
sprzedam Al. I Maja № 16
Wozniak.
252-3

Dom o 10 pokojach i dużej
sali, wyprzedam Al. I Maja
№ 16. Wozniak.
253-5

Polwaga na resorach i wóz na
jednego konia do sprzedania
Cegielniana № 62.
co w. 88-3

Maszyna do sprzedania nożna.
Rozwadowska 36 m. 13.
254-2

Sprzedam maszynę Singera
małe używaną o 5 szufladach
gabinetowa kryta. Zielona № 38
m. 33 front.
246-1

Gabinet, salon, stółowy sypial-
nia i dywany są do sprzeda-
nia. W Łuczak, Rozwadowska
№ 2 co. 2
229-5.

Wapię domek z ogródkiem, lub
bez do 60 tysięcy. Oferty w
Rozwoju Sub. „A B C”
210-4

Wapię domek z ogródkiem, lub
bez do 60 tysięcy. Oferty w
Rozwoju sub. A B C
210-2

Stelmach poszukuje odpowied-
nego zajęcia. Łaskawe Ofer-
ty przyjmij „Rozwoju” Sub
„Stelmach”
209-1

Powozik i karetka na gumo-
wych kołach na jednego
konia do sprzedania. Cegiel-
niana № 62.
86-1

Sprzedam rezerwoar, zlew z
kranami i parnik. Nowo-Za-
rzewska nr. 1. Lismaa.
201-1

Mam do sprzedania resorke w
dobrym stanie. Wiad. Szosa
Fabjanicka nr. 30. Sienkiewi-
czówka.
217-1

Do sprzedania meble z pokoju
i kuchni ogółem lub części-
owo. Konstancyńska nr. 20 m.
16 od II p.
215-10

Dom pierwszej klasy do sprze-
dania wiadomość. Bałucki
Rynek № 10, m. 21
13446-4

Różne

AAA Nauczycielki domowe z
konwersacją franc., niem.,
św. chlubne na stałe na miast
Nauczycielki na godziny wszyst-
kich przedmiotów i języków
Wychowawczynie, freblanki bony
gospodynie do dworów plebani
restauracji hoteli Bachalteryjki
kasjerki sklepowe bufetowe
krawcowe poleca Pierwszorzę-
dne Biuro Nauczycielskie F.
Sekamskiej Przejazd 14 110-1

Akuszerka Marja Kubicka
przyjmuje Piotrkowska 199
13563-7

AAA Francuzki na stałe inte-
ligentne wychowawczynie
z praktyką freblanki dosta-
ną korzystne posady w Pierw-
szorzędnym Biurze Nauczyciel-
skim F. Sekowskiej Przejazd 14
112-3

A.A. Podarunki na Gwiazdkę
200 mk. gotowa spód-
niczka, welury we wszystkich
kolorach na damskie płaszcze,
męskie trykoty bardzo tanio,
Kilińskiego 40, m. 10. front, II
piętro.
n w s c p
12365-1

Akuszerka Pipikowa Piotrkow-
ska 132 m. 14 dla pań przy-
jezdnych lokal.
221-13

Akuszerka A. Trenkler 6-go sier-
pnia № 18, przyjmuje chorych
222-10

Potrzebny chłopiec do siasarni
który już umie robić na budo-
wane roboty. Łąkowa № 22
235-5

Zamienię 3 pokoje z kuchnią z
wygodami na mieszkanie za
miastem z ogrodem w okolicy
Kozin, Karolewa, Zubardzia. Ofert-
y proszę składać pod „№ 100”
240-5

Potrzebny chłopiec na praktykę
do krawca, W Wierockiemięz
ul. Główna № 35
250-2

Chłopcy uczących rodziców
działni -poszukują terminu do
szewca. Ciemna № 29 m. 8 Piaski
224-12

Przyjmuje do reperatury studnie,
wodociągi wszelkiego rodzaju
ul. Lutomiarska № 112
242-1

Uczeń VI kl. udziela korepetycji
Oferty w „Rozwoju” sub „Lek-
cja”
268-2

Potrzebna dziewczyna. Dzieła
29 sklep kolonialny,
272-3

Potrzebna kucharka i praczka.
Róg Zielonej i Piotrkowskiej
Cukiernia.
271-1

Uczeń ochotnik z 4 klasowym
wykształceniem zwolniony z
wojska poszukuje jakiegokolwiek
posady. Oferty w „Rozwoju” dla
„E.K.”
221-3

Ważne dla kooperatyw i skle-
pów Fabryka turebek pa-
pierowych i Weissand Cegiel-
niana 50 m 19 wykonywa wszel-
kie roboty wchodzące w zakres
fachu. Ma także na składzie
różne wielkości turebek po ce-
nach przystępnych
228-7

NAGRODY 1000 marek za
odprawienie
psa maści białej w zólte luty
zerać duża wabi się Rap któ-
ry zaginął w piątek 7 stycznia
proszę odprowadzić Piotrkow-
ska 95 dozorca wskaze
226-1

Dzielny Stangret, samotny poszu-
kuje dobrej posady. Łask. ofert-
ty w Rozwoju pod „Stangret”
269-1

Panią Trojanowską uprasza
się o zwrot paszportu Broni-
slawy Kowalskiej kantor służ-
by Piotrkowska 109
227-3

Meble.

Otomany, kozetki, kanapy, sto-
liki, biurka, całkowite sypialnie
dębowe z materacami, od Mk.
35000 łóżka sosnowe od Mk.
1200 i t. d. Poleca chrześcijań-
ska składnica mebli pod firmą
„Jarmark Łódzki” Piotrkow-
ska nr. 44 pierwsze piętro
front.
13395-1

Lokomobila parowa na kołach
L 10 H P., cena 155.000.— oraz
dom z ogrodem okazajcie do
sprzedania
Gostymin, Długa № 31.
118-1

Przybił się pies maści bra-
zowej morengowatej odebrać
można. Drewnowska nr. 83.
197-1

Tranzakcje Kapna -sprzedaży:
domów, wilił majątków
ziemskich, maszyn, interesów
handlowych i t.p. przeprowadza
najsolidniej Dom Handlowy A.
Taszycki Łódź, Piotrkowska 90
Bydgoszcz Chrobrego 8 (Schel-
nitzstr,
13292-4

Przepisywania na maszynach
polskiej i rosyjskiej nauka
pisania za dyktandem O. Kob-
yńska Piotrkowska 191 m. 8
1239-4

Meble z 5 pokoi sprzedam
Piotrkowska 199-9 13396-3
Przybił się toksterjer
Fabryczna № 5 m 27
11-1

Potrzebna freblanka 4-5-cio
letniego chłopca stale
pożądane są dect. niemiec-
ki; Benedykta 17 m. 17
206-1

Córka weterana pracownica
igły poleca się w styczniu bie-
żny Piotrkowska 255 m. 3.
203-1

Potrzebni chłopcy do terminu
do ślusarni Leszna nr. 32.
193-1

Potrzebna młoda dziewczyna
do posługi na przychodnie.
Lipowa 56 m. 4.
193-1

Dam za obiady i kolacje depu-
tat. Oficerski i odpowiednią
dopłatę. Zgłoszenia pod „Leg-
jonista”, do Rozwoju.
208-1

Uczeń z V klasy, wykształce-
niem poszukuje posady prak-
tykanta biurowego. Oferty do
administracji „Rozwoju” pod J.
S.
125-1

Panią z cztero klasowym
wykształceniem znająca bu-
chalterję oraz umiejąca pisać na
maszynie poszukuje jakiegokol-
wiek posady
1

Potrzebna sklepowa fach-
rzeźniczego na wyjazd dawie-
dzieć się można Radwańska nr.
42 u Nowickiego.

Krawaty przyjmuję do roboty
przerabiam stare Cegielnia-
na 53 s n cz 177-3

Pokój kawalerski między Prze-
jazdem a Górnym Rynkiem
blisko tramwaju poszukuję of.
do Rozwoju dla „Solidny”
14 155-4

Zagubione dokumenty

Kuchniak Juljanna Stare Miasto
10 zagubiła paszport tymcza-
sowy wyd. w Łodzi
257-5

Rubaszkiwicz Aniela zagubiła
kartę węglową Gubernatorska
7
240-1

Michał Kliszewski zagubił pa-
szport niemiecki wyd. w
Łodzi
239-5

Paszport niemiecki wyd. w War-
szawie na imię Wacława
Beczkiwicz obecnie zamieszka-
łego w Rogowie zagubił wraz
z dokumentami wojskowymi
253-3

Stefania Gajewska zagubiła
paszport w tramwaju jadąc
do Aleksandrowa Łaskawy zna-
lazca raczy oddać do p.
Laborowskiego Wólczańska 62
I piętro
256-5

Stańczak Amelia zagubiła
paszport niemiecki wyd. w
Łodzi Kilińskiego 146
270-5

Mikołajczyk Andrzej zagubił
dowód osobisty tymczasowy
wyd. w Łodzi
232-5

Sałaciński Franciszek Trelen-
berga 15 zagubił paszport
polski wyd. w Łodzi
243-3

Węgrzynowski Tomasz St-Za-
rzewska 45 zagubił dowód
tymczasowy wyd. w Bogusław-
cach i świadectwa kowalskie
oraz kartę powołania
244-3

Resler Fryderyk Kilińskiego 95
zagubił portfel skórzany za-
wierający paszport niemiecki
wyd. w Niemczech i kartę bez-
terminowego urlopu wyd. w Cie-
szynie
241-3

Stachowiak Antonina zagubiła
paszport niemiecki wyd. w
Łodzi
255-3

Pojanowska Janina uczennica
kl. III-ej gimn. p. Petkows-
kiej zagubiła matrykulę. Łas-
kawego znalazcę proszę o
zwrot Radwańska 19
225-1

Zurkowski Józef zagubił pasz-
port polski w gim. Gospodarz
247-3

Urbancka Anna zagubiła legi-
tymację chłebową na 4 oso-
by
241-1

Zagubił tymczasowy dowód
osobisty na imię Leonarda
Birnackiego Wydany w Łodzi
220-1

Ołowski Kazimierz Piękna 13
zagubił paszport polski wyd.
w Łodzi
189-1